

Impact van de PA op de veiligheidscultuur

Rik Op De Beeck
Prevent

Navorming, PVI, 2018

prevent:

1

Doel

• **Doel**

- Inzicht in de kenmerken van een sterke veiligheidscultuur
- Bewust worden van de positieve of negatieve impact die de preventieadviseur kan hebben op de veiligheidscultuur.

prevent:

2

Een sterke veiligheidscultuur...

• Veiligheidscultuur?

- Wat is hier belangrijk? Aantallen? Tijdig afleveren? Veiligheid? Milieu? Productie? Kosten? Timing? Waar wordt men op afgerekend?
- Kennen de leidinggevenden en de medewerkers de risico's? Onderschatten we risico's?
- Zijn we goedgevolg als het op veiligheid aan komt (het komt altijd goed...)?
- Hoe wordt hier omgegaan met veiligheidsregels? Wat is normaal? Short cuts? Blinde vlekken?
- Kan je hier leidinggevend zijn zonder leiding te geven aan veiligheid? Kan je hier werken zonder prioriteit te geven aan veiligheid?

prevent:

• Kenmerken van een sterke veiligheidscultuur

- Iedereen in de organisatie neemt zijn rol op voor veiligheid en ...
- Managers en leidinggevenden geven zichtbaar leiderschap aan veiligheid:

prevent:

3

Veiligheidscultuur en gedrag

⋮ **Verbeteren gedrag mbt veiligheid**

- Mensen kan je niet veranderen
- Je kan het gedrag van mensen niet veranderen
- Je kan alleen een context creëren waarin mensen zelf hun gedrag veranderen.
- Wanneer je je gedrag wilt veranderen moet je meestal stoppen met het zelfde te doen.
- Mensen motiveren doe je onder andere door te stoppen met ze te demotiveren

prevent:

- **Gedrag: de strijd tussen de**
- **hogere en lagere hersenen**

Pre-historische breinmechanismen bepalen gedrag:

- Overleven
- Energie sparen
- Samenwerken
- Competitie

prevent:

3

Impact PA op de veiligheidscultuur

- **Overleven: wees in orde met wetgeving..**

PA:

- Probeert 'in orde' te zijn met de wetgeving'
- Is een bureaucraat,
- Verschuilt zich achter wetgeving
- Afstandelijk en berekenend
- Is niet betrokken bij management noch bij de vloer
- 'Mij pakken ze niet'

prevent:

- **Overleven / er bij horen: maak je baas gelukkig**

PA:

- Gaat strijd nooit aan
- Neemt geen of alleen neutrale standpunten in
- Lanceert zelf geen ideeën
- Gaat conflict vermijden

prevent:

- **Energie sparen: liever lui dan**
- **moe**

PA

- Neemt geen actie
- Gaat niet moeilijk doen
- Neemt geen initiatief
- Veiligheidscultuur.. wat een gedoe
- **Bukken!**

prevent:

- **Samenwerken.. Bij de groep**
- **horen**

PA is de vriend van

- de leidinggevenden
- alle medewerkers
- de Comitéleden

...

maar slaagt er niet in om anderen te helpen om hun rol op te nemen

PA als H&S manager: tegenstrijdige rollen? Niet noodzakelijk...

prevent:

• **Competitie: ik ben de beste**

PA

- Wilt in de belangstelling staan
- Claimt 'veiligheid'
- Neemt continu rol van anderen over
- Liegt en vervalst indien nodig

prevent:

• **Samenwerken: erbij horen door • overdreven dienstbaarheid**

PA:

- Wil iedereen helpen
- Neemt alle taken mbt veiligheid op zich:
 - Geeft zelf alle toolboxes
 - Doet alle RA, ongeval-incident analyse
 - Springt bij om elke melding snel op te lossen

prevent:

• Energie sparen...doe maar

PA

- Loopt niet terug om PBM's te laten (geen voorbeeldfunctie)
- Laten aftekenen behalve in weekend/nacht shift
- Neemt zelf short cuts
- Even ongecontroleerd onder energie laten werken want nu kan het niet anders...
- Melding van ondersteunende afdeling is niet dringend
- Geen tijd voor veiligheidscultuur

prevent:

• Competitie: de politieagent

PA

- Volgt letter van de wet
- Loopt rond met verwijtend vingertje
- Controleert vooral het systeem niet het gedrag (tijdig ingevuld?)
- Actieplan? Afvinken
- Angst Arbeidsinspectie: continu dossiers opbouwen om in orde te zijn voor inspectie

prevent:

- **Wat mogen we van een PA verwachten?**

- Houdt vinger aan de pols
- Stelt de juiste vragen
- Luistert meer dan zelf te praten
- Is enthousiast en energiek
- Is creatief
- Is vasthoudend en vastberaden
- Gelooft er zelf in
- Ondersteunt en inspireert anderen om rol op te nemen
- Gunt anderen succes
- Is een katalysator en facilitator
- Helpt anderen om meer impact te hebben op veiligheid

Bedankt en succes

**RIK OP DE BEECK
CONSULTANCY ERGONOMIE - VEILIGHEID
TRAJECTBEGELEIDING VEILIGHEIDSCULTUUR
RIK.OPDEBEECK@PREVENT.BE
WWW.PREVENT.BE**